

Stiftelsen
Norsk Luftambulans

Årsrapport for 2017

Årsberetning

Årsregnskap

- Aktivitetsregnskap
- Balanse
- Noter

Årsregnskap konsern

- Årsregnskap
- Balanse
- Noter

Revisjonsberetning

Årsberetning 2017

Innledning

*2017 har vært et år med høy aktivitet for Stiftelsen Norsk Luftambulansse (SNLA) innen forskning og utvikling til beste for pasienten. Det var også et år preget av store endringer etter at vi i 2016 besluttet å avvikle medlemsordningen og frigjøre midler som er brukt på medlemsfordeler til formålet: **å fremme avansert prehospitalet akuttmedisin**. Vi er veldig glade for at mer enn 300 000 private givere har fortsatt å støtte formålet når medlemsfordelene er avviklet og mest gledelig er at ideelle gaver i 2017 var høyere enn innsamling og medlemsavgift totalt i 2017 (258 millioner i 2017 sammenlignet med 256 millioner i 2016). Dette gir oss selvtillit og økonomisk handlingsrom til å fortsette arbeidet med å redde flere liv og begrense følgene av akutt, alvorlig sykdom og skade.*

SNLA er en ideell, giverfinansiert organisasjon med vedtektsfestet formål å fremme avansert prehospitalet akuttmedisin. **Alt vi gjør, gjør vi for å redde flere liv og begrense følgene av akutt, alvorlig sykdom og skade.** SNLA leder an utviklingen for at alle i Norge skal få raskere og riktigere avansert akuttmedisinsk behandling utenfor sykehus, og at hele redningskjeden støtter opp under dette. SNLA er en av Norges største ideelle organisasjoner som primært er finansiert med ideelle gaver fra over 300 000 husstander i Norge i 2017.

SNLA har hovedkontor i Drøbak i Frogn kommune, der 49 av de 81 ansatte har kontor plass. De øvrige sitter til daglig spredt over hele landet på kontorer ved noen av luftambulanssebasene og ved helseforetak og universiteter vi samarbeider med.

SNLA eier 100 prosent av aksjene i legehelikopteroperatøren Norsk Luftambulansse AS (NLA AS). NLA AS er operatør på ni av landets tolv luftambulanssebasene, på kontrakt med Helseforetakenes nasjonale Luftambulanssetjeneste. I tillegg er NLA AS operatør på tre baser i Danmark. SNLA sitt datterselskap NLA Solutions AS (NLA Solutions) eier tre helikoptre som leies ut til NLA AS og fra 1. juli 2017 overtok NLA Solutions legehelikopterbasene i Trondheim, Stavanger og på Dombås fra SNLA.

Aktivitetsregnskapet for SNLA presenterer virksomheten etter aktiviteter som definert i strategiske målområder, mens datterselskapene fremkommer som investering i datterselskaper i balansen. Konsernregnskapet inkluderer datterselskapenes operative virksomhet etter art.

SNLA er representert med egne regionråd i fem regioner. Personlige givere har anledning til å delta i SNLAs arbeid gjennom regionale aktiviteter og ved å benytte stemmeretten på regionale rådsmøter. Det er givene som også velger representanter til SNLAs sentrale rådsmøte. Rådsmøtet er et rådgivende organ og skal behandle og komme med innstilling til styret i saker som vedtektsendringer og andre innkomne forslag. Rådsmøtet skal også orienteres om årsberetning, årsregnskap og budsjett. En viktig oppgave for representantene på rådsmøtet er å velge styre, valgkomite og revisor, samt fastsette styremedlemmenes godtgjørelse. Rådsmøtet i 2017 ble avholdt på Scandic Hell Hotel i region Midt den 13. mai 2017.

Virksomheten

SNLA har gjennom 2017 gjennomført en strategiprosess, og aktivitetene i 2017 som presenteres nedenfor er organisert etter målområdene i den nye strategien. Oppstillingsplanen i aktivitetsregnskapet er også endret for å harmonere med de nye strategiske målområdene.

Innovasjon og utvikling for en bedre tjeneste

Gjennom forskning og innovasjon utvikler SNLA løsninger for å gi den akutt alvorlig syke og skadde pasienten riktig behandling på riktig tidspunkt. For å redde flere liv og begrense følgene av akutt, alvorlig sykdom og skade utenfor sykehus skal SNLA videreutvikle den avanserte akuttmedisinske tjenesten i Norge og bidra til at hele redningskjeden støtter opp under dette på best mulig måte. For å lykkes med dette skal vi identifisere ny kunnskap og nye metoder. Dette gjør vi gjennom å samarbeide med, overvåke og lytte til nasjonale og internasjonale miljøer samt kontinuerlig evaluere pågående formålsaktiviteter og dokumentere deres effekt. Vi skal prioritere de aktiviteter som gir størst positiv effekt for den akutt alvorlig syke og skadde pasienten i forhold til ressursbruk. Vi skal utarbeide planer for iverksettelse og eventuelt utfasing av aktiviteter som ikke har tilstrekkelig effekt. Stiftelsen Norsk Luftambulans skal støtte og stimulere innovasjon og være profesjonell i måten vi mottar og behandler forslag til forbedringer.

SNLA må til enhver tid stille spørsmål ved og utfordre hva vi gjør og hvordan vi jobber for å utnytte de tilgjengelige ressurser til det beste for pasienten. Vi må derfor både videreutvikle det som gjøres i dag og målrettet søke etter nye og smartere løsninger som mer effektivt kan redde flere liv og begrense følgene av akutt, alvorlig sykdom og skade.

SNLA har som mål å lede an i utviklingen for at alle i Norge skal få en raskere og riktigere avansert akuttmedisinsk behandling utenfor sykehus. Det er vi som har de beste forutsetninger for å lykkes med innovasjon og utvikling gjennom vår økonomiske uavhengighet, operative erfaring, fag- og forsknings- og utviklingskompetanse og ikke minst gjennom å være en organisasjon med et ideelt formål. Innenfor den avanserte akuttmedisinske tjenesten er det vi som har helhetsperspektivet og nettverket til å drive utviklingen fremover til det beste for pasienten.

I 2017 har det pågått en rekke videreutviklings- og innovasjonsprosjekter, blant annet i prosjektprogrammet LAT LAB (Luftambulansetjenestens laboratorium). Dette er prosjekter som er direkte rettet inn mot luftambulansetjenesten. For eksempel har vi plassert værkameraer (HEMS WX) over hele landet, og jobber med å videreutvikle GPS-basert navigasjonssystem (Point in space/PINS). Dette gir informasjon og nødvendige data til planlegging og gjennomføringen av den flyoperative delen av tjenesten slik at luftambulansen på en trygg og sikker måte kan nå frem til pasienten selv om det er dårlig vær.

En stor satsning er også treningsleiren Camp Torpomoen der alle leger, piloter og redningsmenn i luftambulansetjenesten møtes for å trene sammen i et omfang og på en slik måte som ikke i dag er en del av den statlige luftambulansetjenesten. Det oppleves svært verdifullt at alle faggrupper på tvers av baser får trene sammen, noe tilbakemeldingene etter campene tydelig viser. I løpet av høsten 2017 kom vi også godt

i gang med planlegging av en rekke nye innovasjonsprosjekter tilknyttet Hjerne- og hjerneprogrammet (HHP), som det prehospitale rom og utvikling av nytt avansert diagnostisk utstyr.

Vår forskningsaktivitet har også blitt forsterket ytterligere i 2017, gjennom igangsetting av nye prosjekter og ansettelse av nye stipendiater i prosjektprogrammet Hjerne- og hjerne (HHP) som i flere år har vært et høyt prioritert forsknings- og utviklingsprosjekt. Vi har god "turnover" blant våre PhD-stipendiatene, og i 2017 hadde vi 5 disputaser. I tillegg til PhD-prosjektene, finansierer vi en rekke akademiske stillinger, både professorater og 1. amanuenser. I tillegg til å bidra til SNLAs akademiske produksjon, bidrar de som veiledere og underviser også på ulike moduler i masterprogrammet Prehospital critical care (PHCC) ved Universitetet i Stavanger.

I 2017 brukte SNLA 73,7 MNOK (2016: 65,2 MNOK) til innovasjon og utvikling. Se Note 9 for mer detaljer om ressursbruk.

Implementering for en bedre tjeneste

SNLA har først lyktes når nye og bedre løsninger faktisk tas i bruk. Gjennom vårt arbeid med å få nye og bedre løsninger satt ut i livet sikrer vi at pasienten får en best mulig behandling utenfor sykehus.

Vi sørger for at de beste løsningene tas i bruk til det beste for befolkningen. SNLA skal sikre at den akutt alvorlig syke og skadde pasienten i Norge får raskere og riktigere behandling utenfor sykehus av fagfolkene i hele redningskjeden og legfolk gjennom tiltak etter at sykdom og skade har oppstått i den hensikt å redde liv og forhindre ytterligere skade. Vi skal gjennom dialog og samarbeid aktivt arbeide for å innføre nye og dokumenterbare bedre løsninger både når det gjelder teknologi, metode, utstyr og kompetanse. Gjennom kunnskapsformidling, kurs og undervisningsopplegg skal vi konkretisere hvordan disse løsningene bør innføres og tas i bruk. Vi skal initiere og bidra til best mulige utdanning av alle utøvere i hele redningskjeden innenfor områder som har stor og direkte innvirkning på den avanserte akuttmedisinske tjenesten. Vi jobber for å finne frem til nye løsninger, vise at de virker og arbeide for at det så raskt som mulig blir en del av det offentlige tilbudet. Vår finansiering og/eller drift skal være tidsavgrenset med mindre vi som utvikler av tjenesten, eller av hensyn til pasientens beste, er mest tjent med at vi tar et langsiktig ansvar for løsningen.

Vi har en unik rolle og historie som utøver og fagutvikler, og opplever at vi har troverdighet og gjennomslagskraft både i fagmiljøene og befolkningen når det gjelder hva som er de beste løsninger for pasienten. Gjennom vårt eierskap i NLA AS og vårt etablerte samarbeid med helseforetakene har vi en unik mulighet til å teste ut nye løsninger og sette de ut i livet.

I 2017 har vi opplevd en stor og gledelig interesse for våre nyutviklede e-læringskurs; ePHTLS og eAMLS. Dette er kurs vi har brukt mye tid på å videreutvikle og kvalitetssikre faglig og pedagogisk for å oppnå så høyt læringsutbytte som mulig for deltakerne og dermed også effektiv fagformidling og implementering. Omleggingen fra de tradisjonelle AMLS- og PHTLS-kursene med teoretisk støtte i for deltakerne via Akuttportalen, har effektivisert læringssituasjonen under kursene som nå inneholder effektiv og målrettet "hands on" trening. Kursene foregår i hovedsak i de ulike

helseforetakene over hele landet og dermed begrenses reisetid både for instruktører og deltakere. Det pågår også tilsvarende utvikling også for våre øvrige kurs, som i TAS-konseptet og Akutthjelper. I tillegg til Camp Torpomoen, gjennomførte SNLA i samarbeid med St. Olavs hospital en stor fagsamling for alle instruktører i eAMLS og ePHTLS i Trondheim høsten 2017, hvor temaet var den aldrende pasienten. Vi hadde under denne fagsamlingen flere workshops der diagnostisering og klassifisering av hjerneslagpasienter ved bruk av NIHSS (scoringsskala for slag) var en av de som ble veldig godt mottatt. Dette er et godt eksempel på hvordan resultater fra forskningen i HHP får konsekvenser og raskt kan implementeres ved hjelp av våre nettverk og samarbeidende fagmiljøer.

Legebilordningen er en viktig del av SNLA sin virksomhet for å styrke luftambulansetjenesten i Norge. Bilene er en ekstraressurs som sørger for at lege og redningsmann kan rykke ut når det ikke er flyvær eller når hendelsen er i basens nærområde. SNLA eier og drifter legebiler ved samtlige luftambulansebaser og ved baser som Forsvarets 330-skvadron opererer. Det ble gjennomført totalt 2 267 oppdrag med SNLAs legebiler i 2017. I 2017 brukte SNLA 6,0 MNOK på drift av legebiler. Fra 1. juni 2018 inngår legebildriften i kontrakten med staten om leveranse av luftambulansetjeneste. Det betyr at en milepæl er nådd for organisasjonens mangeårige arbeid for at legebilordningen skal bli en del av Luftambulansetjenesten. SNLA vil videreføre finansiering av legebilordningen ved 330 skvadronens baser.

I 2017 brukte SNLA 45,3 MNOK (2016: 47,9 MNOK) til implementering for en bedre tjeneste. Se Note 9 for mer detaljer om ressursbruk.

Samfunns- og myndighetskontakt for en bedre tjeneste

SNLA er premissgivende for myndighetenes organisering og prioritering av avansert prehospital akuttmedisin. For å sikre at den akutt alvorlig syke og skadde pasienten faktisk får raskere og riktigere behandling utenfor sykehus, er SNLA avhengige av at relevante beslutningstakere stiller seg bak og støtter opp under hva SNLA mener er rett standard og kvalitet i tjenesten. Om SNLA ikke lykkes med dette gjennom dialog og samarbeid med aktørene i tjenesten skal SNLA løfte problemstillingen opp på et høyere politisk nivå. SNLA skal arbeide aktivt for å sikre en bred politisk støtte til økt satsning på avansert prehospital akuttmedisin samt bygge kunnskap om den merverdi vårt bidrag representerer. Dette skal SNLA forsterke ytterligere ved å ta aktivt del i det offentlige ordskifte og befeste vår premissgivende posisjon gjennom å være en internasjonalt anerkjent ekspert innenfor avansert akuttmedisin.

Mulighet til å lykkes med vårt oppdrag er i stor grad avhengig av at vi klarer å påvirke rammebetingelser gjennom å ha de sentrale beslutningstakerne med på laget. Gjennom systematisk og kunnskapsbasert påvirkning av helseforetak og på politisk nivå, legger SNLA til rette for å lykkes med å implementere hva vi mener er rett standard og kvalitet i tjenesten.

Det er SNLA som har de beste forutsetningene til å få beslutningstakerne med på laget. Vi har opparbeidet oss stor troverdighet som fagressurs innenfor avansert prehospital akuttmedisin og gjennom å være en ideell organisasjon, uavhengig av myndigheter og kommersielle hensyn.

I 2017 har vi innenfor dette området blant annet jobbet videre med kapasitet og basestruktur i luftambulansetjenesten i Norge. Vi har presentert hjerneslagsprosjektet til politikere, media og til befolkningen og vi har videreutviklet samarbeidet med de regionale helseforetakene med målsetningen om et best mulig samarbeid mellom SNLA som ideell organisasjon og det offentlige helsevesen.

I 2017 brukte SNLA 8,3 MNOK (2016:7,3 MNOK) til samfunns- og myndighetskontakt for en bedre tjeneste.

Sikre best mulig utøvelse av tjenesten

Det er et overordnet mål for SNLA at utøvelsen av den avanserte akuttmedisinske tjenesten i Norge er i tråd med hva vi mener er riktig standard og kvalitet. SNLA har først lyktes når alle pasientene i Norge faktisk får hjelp etter den standard og kvalitet vi mener er riktig ved akutt alvorlig sykdom eller skade utenfor sykehus. For å oppnå dette er det nødvendig at vi har størst mulig innflytelse på de sentrale faktorene i den avanserte akuttmedisinske tjenesten. Dette innebærer innflytelse på daglig utøvelse av tjenesten, sentral infrastruktur som påvirker utøvelsen samt eventuelt andre testarenaer for læring og utprøving av nye løsninger. Avhengig av hva som gir best effekt for pasienten, skal SNLA kunne gjøre dette i egen regi, gjennom datterselskaper eller gjennom samarbeid/partnerskap med andre relevante aktører.

På vegne av pasienten har SNLA høye ambisjoner og handlekraft innenfor utøvelsen av tjenesten og vi har som mål å gjøre denne stadig bedre. For å drive utviklingen videre fremover er SNLA avhengig av å ha innflytelse over det utøvende leddet for å sikre tett interaksjon og samarbeid. Dette gjør at det blir en kort vei fra identifisering av et problem til utvikling, forskning og utprøving og eventuelt innføring av løsning. Utviklingen av tjenesten til det den er i dag er i stor grad et resultat av nettopp vår innflytelse på en sentral utøver i tjenesten.

SNLA har siden 1978 stått sentralt i å innføre og utvikle en tjeneste i verdensklasse. Som ideell organisasjon setter vi behovet til pasienten først og søker hele tiden å forbedre tjenesten. Der vi mener det offentlige tilbudet ikke er godt nok, har vi muligheten og viljen til å iverksette tiltak for egen regning. Ved at vi som ideell organisasjon har innflytelse på utøvelsen av tjenesten sikrer vi at pasientens beste prioriteres – uten hensyn til fortjeneste og uavhengig av offentlige prioriteringer.

I 2017 brukte SNLA 27,8 MNOK (2016: 47,6 MNOK) for å sikre best mulig utøvelse av tjenesten. Se Note 9 for mer detaljer om ressursbruk.

Datterselskapet NLA AS er den største legehelikopterleverandøren i Norge og tilbyr et konsept som integrerer flyoperative, redningstekniske og medisinske tjenester. Etter avtale med Helseforetakenes Nasjonale Luftambulansetjeneste ANS er selskapet i dag operatør på ni av tolv legehelikopterbasen. I tillegg har datterselskapet en kontrakt med danske Helseregioner og har siden høsten 2014 driftet den nasjonale legehelikopterordningen i Danmark med tre baser.

Etter en statlig anbudskonkurranse overtar NLA AS operatøransvaret for alle 12 legehelikopterbasene i Norge fra og med 1. juni 2018 og tar da over ansvaret også for basene Ålesund, Tromsø og Brønnøysund.

Den nye kontrakten fra 2018 innebærer et stort finansielt løft for SNLA i 2016 og 2017 gjennom å skyte inn 280 MNOK i ny egenkapital i NLA AS. Dette skal sikre en solid finansiell plattform i datterselskapet ved oppstart av den nye kontrakten. Dette innebærer også at 56 % av SNLA sin totale balanse på 643 MNOK er bundet opp i investeringen i datterselskapet. Selskapet opererer i dag 16 helikoptre, og vil gjennom høsten 2017 og våren 2018, i forbindelse med ny kontrakt i Norge, bytte ut det meste av flåten som fra sommeren 2018 vil bestå av 21 helikoptre.

For datterselskapet NLA AS har tjenesteleveransene har vært stabile i 2017. NLA AS har i den norske kontrakten fløyet 6522 timer og gjennomført totalt 7367 oppdrag. Samlet regularitet for de ni legehelikopterbasene selskapet opererer i Norge var i 2017 på 97,3 prosent (2016: 99,7 prosent). I den danske kontrakten har selskapet fløyet 2 769 timer og gjennomført 3 543 oppdrag. Samlet regularitet for de tre legehelikopterbasene selskapet opererer i Danmark var i 2017 på 98,8 prosent.

NLA AS hadde i 2017 driftsinntekter på 414,1 MNOK (2016: 414,3 MNOK). Driftsresultatet for 2017 ble et underskudd på 5,1 MNOK (2016: 22,0 MNOK). Årets resultat etter skatt ble et underskudd på 25,4 MNOK (2016: 4,3 MNOK).

Sikre kunnskap om og støtte til oppdraget

SNLA er blant de organisasjonene i Norge som har flest bidragsyttere og dermed samler inn mest penger. Dette gir oss en unik mulighet til å gjøre luftambulansetjenesten i Norge stadig bedre. Det var ideelle bidrag som gjorde det mulig å innføre legehelikoptervirksomheten i Norge. Etter at staten overtok finansieringen i 1988, har våre givere bidratt til forskning, utvikling, samarbeid og trening for at akutt syke og skadde pasienter i Norge skal få så rask og god hjelp som mulig.

Gjennom en sterk og tydelig merkevare, basert på riktig kunnskap om vårt formålsarbeid, sikrer vi langsiktig støtte, gjennomslagskraft og økonomisk gjennomføringsevne. For å lykkes med å realisere oppdraget er vi avhengig av en bred oppslutning, både økonomisk og politisk, fra befolkning og næringsliv. Gjennom systematisk og målrettet informasjonsarbeid og merkevarebygging skal SNLA oppleves som en viktig samfunnsaktør man ønsker å gi sin støtte til. Vi skal arbeide for å gjøre avansert prehospital akuttmedisin viktig for alle i Norge gjennom å bygge kunnskap og forståelse om de utfordringer og muligheter vi ser og tydeliggjøre vår rolle og den merverdi vi representerer. De som gir oss sin støtte skal få innsyn i hvordan de innsamlede midlene brukes og anledning til å bidra og påvirke gjennom representasjon i regionrådene. Selv om Stiftelsen Norsk Luftambulansetjeneste alltid setter pasienten først, er det sentralt at en tilstrekkelig del av våre formålsaktiviteter oppleves som vesentlige og direkte motiverende å støtte av befolkningen

SNLA har en førtiårig historie som talsmann og forkjemper for de akutt alvorlige syke og skadde. Svært mange i Norge har kjennskap til oss, men ikke nok og riktig kunnskap om hva vi står for og gjør. Ved å bygge denne kunnskapen om vårt ideelle arbeid hos

befolkningen vil vi bli viktigere og mer aktuell i deres hverdag. Dette vil bidra til å forsterke vår gjennomslagskraft politisk og styrke vår økonomiske gjennomføringsevne.

I 2017 har vi fått bidrag fra over 300 000 privatpersoner. Dette er bidrag fra faste givere som bidrar med faste summer hver måned, fra enkeltgaver og fra gavebidrag. Vi har også mottatt støtte fra over 3700 bedrifter over hele landet. I tillegg har vi samarbeidsavtaler med enkelte bedrifter. Dette viser den brede støtten vi har i befolkningen i Norge.

I løpet av 2017 er det gjort store endringer. Året er brukt til å fase ut medlemsordningen, og en viktig oppgave har vært å få med så mange som mulig i de nye støtteordningene. Ordninger som helt og holdent tuftet kun på frivillig støtte uten medlemsfordeler av noe slag. Bakgrunnen for den store omleggingen er at personlige medlemsfordeler er mindre vesentlig enn tidligere. Våre givere ønsker først og fremst å støtte vårt ideelle arbeid. De vil si at enda mer av innsamlede midler kan brukes til formålet: En best mulig luftambulansetjeneste i Norge, nå og i fremtiden.

I 2017 brukte SNLA 36,3 MNOK (2016:33.5 MNOK) til å sikre kunnskap om og støtte til oppdraget.

Økonomiske resultater SNLA

I forbindelse med overgangen fra medlemmer til ideelle givere i 2017 er det gjort en ny vurdering av allokering av kostnader til innsamling, formål og administrasjon. Det vises til Note 7, 8 og 9 for detaljer rundt dette. Sammenlignbare tall for 2016 er omarbeidet tilsvarende.

SNLA økt inntektene med 12 MNOK fra 338 MNOK i 2016 til 350 MNOK. Innsamlede midler økte med 1,9 MNOK til 258,1 MNOK. 2017 var et overgangsår hvor vi gikk fra en medlemsorganisasjon til ideelle givere og vi er svært tilfreds med en økning i innsamlede midler gjennom denne overgangen. Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter og finansinntekter gikk noe ned mens andre inntekter økte med 25,4 MNOK til 87,9 MNOK. Dette skyldes i hovedsak en intern gevinst på 31,2 MNOK ved salg av basebygg til vårt heleide datterselskap NLA Solutions AS.

Kostnader til anskaffelse av midler økte med 21,3 MNOK fra 56,3 MNOK i 2016 til 77,5 MNOK i 2017. Dette utgjorde 28,1% av forbrukte midler i 2017 sammenlignet med 21,1% i 2016. Overgangen til en ideell giverorganisasjon har medført behov for økt markedsarbeid i en overgangsperiode.

Kostnader til organisasjonens formål gikk ned med 10,1 MNOK fra 201,6 MNOK i 2016 til 191,5 MNOK i 2017. Dette utgjorde 69,5 % av forbrukte midler i 2017 sammenlignet med 75,5 % i 2016. Nedgangen skyldes prioritering av markedsarbeid i 2017 i forbindelse med overgangen til ideell giverorganisasjon.

Aktivitets-resultatet økte med 3,5 MNOK, fra 71,4 MNOK i 2016 til 74,9 MNOK i 2017.

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter utgjorde 75,9 MNOK (2016: 91 MNOK), mens netto kontanter innbetalt fra investeringsaktiviteter utgjorde 13,9 MNOK (2016: -248,7 MNOK). Dette skyldes i hovedsak at SNLA i 2017 solgte basebygg til det heleide

datterselskapet NLA Solutions i 2017, mens i 2016 ble det ytt et kapitalinnskudd på 250 MNOK til NLA AS i forbindelse med å sikre finansiell soliditet i forbindelse med ny operatørkontrakt fra 2018. Likvide midler økte med 119,3 MNOK i 2017 fra 76,1 MNOK ved utløpet av 2016 til 195,4 MNOK ved utløpet av 2017.

SNLA har god likviditet, ingen rentebærende gjeld og begrenset finansiell risiko. Egenkapital utgjør ved utgangen av 2017 584,6 MNOK (2016: 508,7 MNOK), som utgjør en egenkapitalandel på 90,9% (2016: 93,7%)

I samsvar med regnskapslovens §3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede.

Økonomiske resultater konsern

Konsernets inntekter ble redusert med 17,4 MNOK fra 710,6 MNOK i 2016 til 693,1 MNOK i 2017. Innsamlede midler økte med 1,9 MNOK til 258,1 MNOK. Andre inntekter ble redusert med 19,4 MNOK til 435 MNOK.

Konsernets driftskostnader økte med 38,9 MNOK til 656,8 MNOK i 2017. Dette skyldes i hovedsak en økning i andre driftskostnader på 28 MNOK samt en økning i lønnskostnader på 16 MNOK.

Konsernets driftsresultat ble redusert med 56,3 MNOK til 36,3 MNOK i 2017, mens årsresultatet gikk ned fra 78 MNOK i 2016 til 16,1 MNOK i 2017.

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter utgjorde 48,4 MNOK (2016: 51,4 MNOK), mens netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter utgjorde 20,1 MNOK (2016: -33,7 MNOK). Totalt øker likvide midler med 43,3 MNOK fra 280,9 MNOK ved utløpet av 2016 til 324,2 MNOK ved utløpet av 2017. Konsernets likviditet er god og med begrenset risiko.

Finansiell risiko konsern

Siden majoriteten av konsernets kunder er offentlige institusjoner med god betalingsevne anses kredittrisikoen som lav. Konsernets kundeavtaler er langsiktige, men det er knyttet risiko til forlengelse av disse. Fornyelse skjer normalt etter offentlige anbud.

Konsernet har en valutaeksponering i EUR, DKK og USD. Valutaeksponeringen er i hovedsak knyttet til kjøp og salg av helikoptre, samt løpende vedlikeholdsavtaler på helikoptre og kontrakt med de danske helseregionene. Netto valutaeksponering knyttet til planlagt utskiftning av helikopterflåte er delvis sikret gjennom kjøp av valuta i spot- og terminmarkedet. Det er inngått Letter of Intent i forbindelse med salg av 9 helikoptre, som omfatter samtlige helikoptre som er planlagt solgt. Kjøper har innbetalt en irreversibel forskuddsbetaling i 2018 på USD 8 mill. i forbindelse med avtalen. Salgspris pr. helikopter overstiger leasinggjeld og bokført verdi på transaksjonstidspunktet. Det er inngått valutasikringsprogram på 100 % av eksponeringen.

Løpende valutaeksponering i EUR knyttet til bl.a. vedlikeholdsavtaler for helikoptre er delvis sikret naturlig gjennom inntjening i DKK fra den danske virksomheten, da DKK er

knyttet opp mot EUR. Det ble i 2017 etablert et rentesikringsprogram for ca. 80% av selskapets finansielle leasingavtaler knyttet til anskaffelse av nye helikoptre. Rentesikringsprogrammet har løpetid tilsvarende løpetiden i den nye kontrakten med Luftambulansetjenesten HF, dvs. i 6 år fra sommeren 2018. Alle leasingavtaler er i utgangspunktet etablert med en basisrente lik 3 måneders NIBOR (pr. 31.12.2017 0,83 %).

Konsernets egenkapital utgjør ved utgangen av 2017 582 MNOK (2016: 560 MNOK), som utgjør en egenkapitalandel på 49,7% (2016: 50,7%)

Indre og ytre miljø

Arbeidsmiljø

SNLA har jevnlig arbeidsmiljøundersøkelser blant våre ansatte. Sist undersøkelse ble foretatt i 2017 og det er planlagt en ny i 2018. I det videre arbeidet med å styrke arbeidsmiljøet blir det tatt hensyn til innspillene som kommer frem gjennom undersøkelsen.

Sykefraværet i SNLA var 567 dager (2016: 721 dager), som gir et fravær på 3,5% (2016: 3,7%) Alt sykefravær følges opp i tråd med IA-avtalen.

Det operative datterselskapet NLA AS sitt interne rapporteringssystem er hovedverktøyet for å avdekke forhold som krever tiltak for risikoreduksjon, og det er bl.a. gjennom dette at forbedringsmuligheter innen kvalitets- og sikkerhetsarbeidet blir identifisert. I 2017 ble det rapportert 407 hendelser og forbedringsforslag (2016: 327). Dette er et antall som indikerer at selskapet har en god rapporteringskultur. Dette gir et godt grunnlag for effektiv risikostyring. Én rapportert hendelse ble internt klassifisert som alvorlig. Dette var et tilfelle ved uthenting av pasient i ulendt terreng med metode for underhengende redning, der det oppstod materielle skader og det var fare for personskade. Hendelsen er undersøkt og rapportert i en intern rapport med tilrådninger for risikoreduksjon. Det ble ikke registrert andre skader eller ulykker av vesentlig art i 2017.

Det ble i 2017 utført 65,5 årsverk i Stiftelsen (2016: 70 årsverk), fordelt på 81 personer (2016: 85), inkludert 22 doktorgradsstipendiater hvorav de fleste har deltidsstillinger.

Sykefraværet i konsernet var 1213 dager (2016: 1357 dager), som gir et fravær på 2,6% (2016: 2,7%) Alt sykefravær følges opp i tråd med IA-avtalen. Det ble ikke registrert andre skader eller ulykker av vesentlig art i 2017.

Det ble i 2017 utført 220 årsverk i konsernet (2016: 218 årsverk), fordelt på 252 personer (2016: 239), inkludert 22 doktorgradsstipendiater hvorav de fleste har deltidsstillinger.

Likestilling

Styret i SNLA består av fire kvinner og seks menn. Ledelsen bestod ved årsskiftet av 4 kvinner og 4 menn. Totalt i SNLA er kvinneandelen 48% (2016: 45%). I konsernet er kvinneandelen 21 %. Helikoptervirksomheten i datterselskapet er en bransje med stor overvekt av mannlige arbeidstagere som gir en lav kvinneandel i konsernet.

Ytre miljø

SNLA sin virksomhet påvirker ikke det ytre miljøet i noe vesentlig grad. I forbindelse med utvikling, trening og ekstra beredskap leier SNLA av og til helikopter. I tillegg eier SNLA 21 legebiler som er stilt fritt til rådighet for Luftambulansetjenesten og statens redningstjeneste. Denne virksomheten forurensrer det ytre miljø i begrenset grad gjennom ordinær virksomhet. Selskapet har ordninger for kildesortering av kontoravfall og har returordninger for elektrisk materiell.

Hendelser i 2018

Styret og ledelsen i SNLA kjenner ikke til forhold etter balansedagen som vil påvirke stiftelsens resultat.

Framtidsutsikter

Vårt FoU-arbeid styrkes videre i 2018. Som en del av arbeidet med ny strategi vil det spesielt jobbes videre med;

- Innovasjonsprosjekter som utfordrer etablerte antakelser om hvordan innredningen i et luftambulanshelikopter skal se ut og hva det er utstyrt med
- Nye forskningsprosjekter der ulike diagnostiske verktøy og metoder prøves ut for å forsøke å finne det mest optimale verktøyet og metoden slik at hjerneslagpasienten kan få den riktige behandlingen tidligere
- Implementere de nye og avanserte diagnostiske verktøy vi finner slik at enda mer avanserte akuttmedisinske behandlingen kan foregå utenfor sykehuset til beste den alvorlige syke og skadde pasienten
- Vi skal søke etter enda mer effektive metoder for fagformidling og derfor skal vi igangsette enda mer systematisk evaluering av Camp Torpomoen og e-læringskursene våre
- Utfordre læringsarenaene vi i dag har etablert ved å videreutvikle ytterligere simulering som pedagogisk verktøy i samarbeid med NLA AS, helseforetakene og øvrig redningstjeneste med blant annet Camp Torpomoen som plattform.

Vårt samfunns- og myndighetskontakarbeid intensiveres. Vi skal jobbe for et langsiktig og godt samarbeid mellom staten og oss som ideell aktør, med mål om å endre framtidige rammebetingelser i luftambulansetjenesten. Den medisinske delen av luftambulansetjenesten bør underlegges like tydelige krav og standarder som den flyoperative, og forholdene må legges bedre til rette for å flytte mer avansert akuttmedisinsk behandling ut til pasientene. Vi skal revitalisere giverengasjementet gjennom mer aktive regionråd. Nasjonal og internasjonal synlighet og relasjonsbygging er en viktig del av dette arbeidet.

Vårt datterselskap, NLA AS, ble i 2016 tildelt kontrakt for å operere alle 12 legehelikopterbasene i Statens Luftambulans fra 1. juni 2018. Det er første gang i historien at en operatør skal drive samtlige legehelikopterbasene. For NLA AS er dette et stort og krevende løft, og for Stiftelsen betyr dette en unik posisjon for å intensivere vårt formålsarbeid. Implementeringen av kontrakten er i full gang.

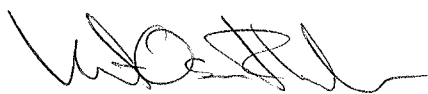
Vårt andre datterselskap, NLA Solutions AS, vil i 2018 jobbe videre med å utvikle seg som en leverandør av løsninger for Luftambulansetjeneste og basebyggtjenester.

2016 og 2017 har vært preget av omfattende **organisasjonsutvikling**. Som en del av denne utviklingen har vi også besluttet å flytte hovedkontoret fra Drøbak. Etter 40 år i Drøbak flytter vi i slutten av juni til Storgata 33 i Oslo sentrum.

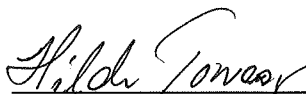
Styret og administrasjonen vil med dette takke våre givere og alle andre som støtter vårt arbeid for samarbeidet i året som har gått.

31. desember 2017

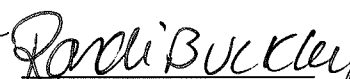
10. april 2018

Knut Oscar Fleten
styreleder

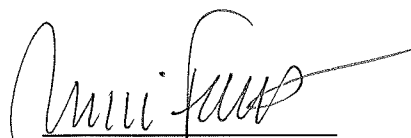
Hilde Torvanger
nestleder

Randi Johannessen Buckley
styremedlem (ans.valgt)

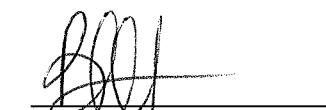
Per Skaugen Bleikalia
styremedlem

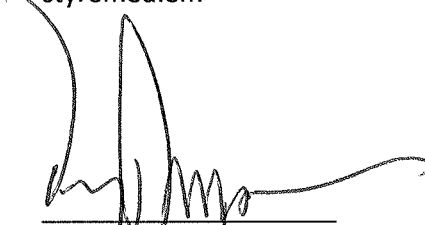
Unni Grete Farestveit
styremedlem

Tom Hanssen
styremedlem (ans. valgt)

Barbro Lill Hætta
styremedlem

Terje Peter Iversen
styremedlem

Alf Einar Jakobsen
styremedlem

Olav Røise
styremedlem

Hans Morten Lossius
generalsekretær

AKTIVITETSREGNSKAP

(beløp i 1 000 kr.)	Note	2017	2016
ANSKAFTEDE MIDLER			
Innsamlende midler	2	258 069	256 161
Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter		2 866	13 960
Finans- og investeringsaktiviteter		1 622	5 824
Gevinst salg til konsernselskap	4	31 215	-
Andre inntekter	3	56 698	62 539
TOTALE INNTEKTER		350 470	338 484
FORBRUKTE MIDLER			
KOSTNADER TIL ANSKAFFELSE AV MIDLER:			
	8		
Innsamling av midler		77 548	53 511
Operasjonelle aktiviteter		-	2 745
TOTALE KOSTNADER TIL ANSKAFFELSE AV MIDLER		77 548	56 255
% av totale forbrukte midler		28,1 %	21,1 %
KOSTNADER TIL ORGANISASJONENS FORMÅL:			
	9		
Innovasjon og utvikling		73 718	65 213
Implementering		45 306	47 907
Sikre best mulig utøvelse av tjenesten		27 813	47 614
Samfunns- og myndighetskontakt		8 328	7 306
Sikre kunnskap om og støtte til oppdraget		36 313	33 534
TOTALE KOSTNADER TIL ORGANISASJONENS FORMÅL		191 477	201 574
% av totale forbrukte midler	16	69,5 %	75,5 %
KOSTNADER TIL ADMINISTRASJON			
	5,6,7		
Administrasjon		6 549	9 277
TOTALE KOSTNADER TIL ADMINISTRASJON		6 549	9 277
% av totale forbrukte midler	16	2,4 %	3,5 %
TOTALE FORBRUKTE MIDLER		275 575	267 106
AKTIVITETSRESULTAT		74 895	71 378
TILLEGGES ANNEN FORMÅLSKAPITAL	14	74 895	71 378

BALANSE PR. 31. DESEMBER

(Beløp i 1 000 kr.)	Note	2017	2016
ANLEGGSMIDLER			
Andre driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	10	28 625	42 579
Biler	10	5 040	7 666
Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner o l	10	3 674	5 252
Sum andre driftsmidler		37 339	55 497
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	11	409 642	380 042
Lån til konsernselskaper		-	29 585
Investering i aksjer og andeler	12	454	454
Sum finansielle anleggsmidler		410 097	410 082
SUM ANLEGGSMIDLER		447 436	465 578
OMLØPSMIDLER			
Beholdninger			
Forbruksmaterieil		53	294
Fordringer			
Kundefordringer		240	266
Andre fordringer		-2	74
Kortsiktige fordringer konsernselskap		164	872
Sum fordringer		403	1 211
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	13	195 353	76 126
Sum omløpsmidler		195 809	77 631
SUM EIENDELER		643 245	543 209

BALANSE PR. 31. DESEMBER

(Beløp i 1 000 kr)	Note	2017	2016
EGENKAPITAL (FORMÅLSKAPITAL)			
Grunnkapital	14	921	510
Øremerkede midler		586	-
Annen formålskapital	14	583 124	508 229
SUM EGENKAPITAL		584 630	508 739
GJELD			
Kortsiktig gjeld		-	
Leverandørgjeld		11 243	9 998
Skyldig offentlige avgifter		5 180	4 723
Kortsiktig gjeld til konsernselskaper		12 983	7 090
Annen kortsiktig gjeld		29 209	12 658
Sum kortsiktig gjeld		58 615	34 470
SUM GJELD		58 615	34 470
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		643 245	543 209

10. april 2018

I styret for Stiftelsen Norsk Luftambulans

Knut Oscar Flegen
Styreleder

Per Skaugen Bleikelia
Styremedlem

Barbro Linn Hætta
Styremedlem

Olav Røise
Styremedlem

Hilde Torvanger
Nestleder

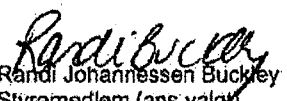
Unni Grete Farestveit
Styremedlem

Terje Peter Mørven
Styremedlem

Hans Morten Lossius
Gen. sekretær

Randi Johannessen Buckley
Styremedlem (ans. valgt)

Tom Hanssen
Styremedlem (ans. valgt)

Alf Einar Jakobsen
Styremedlem

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Beløp i 1 000 kr.)	2017	2016
Årets aktivitetsresultat	74 895	71 377
Gevinst ved salg av andre driftsmidler	-31 215	-498
Ordinære avskrivninger	5 848	9 341
Endringer i beholdninger	241	434
Endring i kundefordringer	26	1 642
Endring i leverandørgjeld	1 244	-3 883
Forskjeller mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordningene	-	3 544
Endringer i andre tidsavgrensninger	24 845	9 049
NETTO KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	75 884	91 007
Innbetalinger ved salg av andre driftsmidler	43 804	1 551
Utbetalinger ved kjøp av andre driftsmidler	-330	-205
Kapitalinnskudd i Norsk Luftambulans AS	-29 600	-250 000
NETTO KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER	13 874	-248 654
Innbetalinger av lån til selskaper i samme konsern	29 585	30 000
NETTO KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER	29 585	30 000
Bankinnskudd, kontantekvivalenter og lignende pr 1.1.	76 126	203 773
Netto endring i likvider	119 343	-127 647
BANKINNSKUDD, KONTANTEKVIVALENTER OG LIGNEDE PR 31.12	195 353	76 126

NOTE 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk. Stiftelsen Norsk Luftambulanse benytter regnskapsstandard for ideelle organisasjoner. Dette innebærer at Stiftelsen Norsk Luftambulanse presenterer resultatregnskapet klassifisert basert på aktivitet fremfor art. Enkelte kostnadsarter opplyses likevel i note.

INNTEKTSFØRINGSPRINSIPPER

Stiftelsens største inntektskilde var frem til november 2016 innbetalinger fra støttemedlemmer. Medlemsfordelene anses å være så små at innbetalingene fra medlemmene i sin helhet er å anse som gaver. Innbetalingene fra Støttemedlemmene inntektsføres når disse mottas.

Fra november 2016 blir støtte-medlemsskap ikke fornyet og innbetalinger defineres som rene ideelle gaver. Alle gaver inntektsføres når disse mottas.

Arv og gaver inntektsføres når disse mottas, med unntak av mottak av midler som er øremerket særskilte tiltak. Disse avsettes i balansen som en forpliktelse inntil disse benyttes til det øremerkede tiltaket.

Inntekter fra sponsorer inntektsføres når avtalen er inngått og periodiseres over avtalens løpetid.

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet.

KLASSIFISERING AV KOSTNADER

I aktivitetsregnskapet klassifiseres kostnader i tre hovedgrupper: kostnader til anskaffelse av midler, kostnader til formålet og administrasjonskostnader. Det vises til note 7, 8 og 9 for nærmere spesifikasjon.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrukket av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmidlet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlenes kostpris og avskrives i takt med disse. Utskiftning av hele driftsmidler blir balanseført.

Leieavtaler vurderes som finansiell eller operasjonell leasing etter en konkret vurdering av den enkelte avtale. Finansielle leieavtaler kjennetegnes ved at leietaker overtar det vesentlige av risiko og kontroll knyttet til leieobjektet. Finansielle leieavtaler balanseføres og avskrives over leieperioden, renteelementet i leiekostnaden klassifiseres som finanskostnad. For operasjonelle leieavtaler beholder utleier det vesentlige av risiko og kontroll knyttet til leieobjektet. Operasjonelle leieavtaler kostnadsføres over leieperioden.

DATTERSELSKAP/TILKNYTTET SELSKAP

Investering i datterselskapene NLA Solutions AS og Norsk Luftambulanse AS er vurdert etter historisk kost-metoden. Investering i tilknyttet selskap Ambulanseforum AS regnskapsføres etter kostmetoden. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

VAREBEHOLDNINGER

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning for forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på krav.

KORTSIKTIGE PLASSERINGER

Kortsiktige plasseringer (pengemarkedsfond) verdsettes til virkelig verdi på balansedagen iht. regnskapslovens § 5-8. Avkastningen inntektsføres som annen finansinntekt.

PENSJONER

Tidligere ytelsesbasert pensjonsordning er sagt opp med virkning fra 01.01.17 for de medlemmer som inngikk i ordningen med unntak av medlemmer som er sykemeldt og som pga. dette ikke er oppsigelige. De sykemeldte medlemmers situasjon forventes endelig avklart ila. 2018 uten vesentlige økonomiske virkninger for Stiftelsen Norsk Luftambulanse.

Fra og med 01.01.17 er alle ansatte (med unntak av de sykemeldte, som omtalt i forrige avsnitt) omfattet av en innskuddsbasert pensjonsordning. Påløpte kostnader til innskuddsbasert pensjonsordning resultatføres i den perioden denne er ment å dekke.

BRUK AV ESTIMATER

Ledelsen benytter estimater og forutsetninger som påvirker resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

SKATT

Stiftelsen Norsk Luftambulansse driver ikke skattepliktig virksomhet.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

NOTE 2 - INNSAMLEDE MIDLER

INNSAMLEDE MIDLER	2017	2016
Gaver fra private og bedrifter	217 449	216 373
Arv/andre gaver	16 002	14 239
Gaveaksjon	13 247	14 296
Støttebedrifter	11 371	11 253
Sum innsamlede midler	258 069	256 161

NOTE 3 - ANDRE INNTEKTER

ANDRE INNTEKTER	2017	2016
Refusjon merverdiavgift	13 136	15 427
Tilskudd fra spilleoverskudd Norsk Tipping	33 645	27 292
Diverse andre inntekter	9 917	19 820
Sum andre inntekter	56 698	62 539

Stortinget vedtok i 2002 å kompensere frivillige organisasjoner for merkostnaden som fulgte av merverdiavgiftsreformen av 1. juli 2001. I tråd med retningslinjer fastsatt av Finansdepartementet søkte og fikk Stiftelsen Norsk Luftambulansse refundert merverdiavgift for perioden 01.01.16 til 31.12.16. Denne kompensasjonen beløp seg til 13,1 millioner kroner og er resultatført under andre inntekter i aktivitetsregnskapet i 2017.

NOTE 4 - SALG TIL KONSERNSELSKAP

SALG TIL KONSERNSELSKAP	2017	2016
Gevinst salg av basebygg	31 215	-
Sum salg	31 215	-

Basebyggene på Dombås, Stavanger og Trondheim ble solgt til datterselskapet NLA Solutions AS pr. 01.07.2017.

NOTE 5 - LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, LÅN TIL ANSATTE OG GODTGJØRELSE TIL REVISOR

LØNNSKOSTNADER	2017	2016
Lønninger	54 019	60 736
Arbeidsgiveravgift	9 425	10 488
Pensjonskostnader	6 435	11 815
Andre ytelser	4 897	6 120
Sum	74 776	89 160
Gjennomsnittlig antall årsverk	66	83

GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE	Lønn	Pensjons- premie	Annen godtgjørelse
Generalsekretær	1 560	168	117
Styret	936		

Styreleders godtgjørelse for 2017 utgjorde 157 500 kroner.

Stiftelsen Norsk Luftambulansse er pliktig å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Stiftelsens pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne lov.

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse til fordel for generalsekretær, ansatte, styremedlemmer, ansatte eller andre nærstående parter.

GODTGJØRELSE TIL REVISOR	2017	2016
Lovpålagt revisjon	260	300
Andre attestasjonstjenester	6	55
Skatte-/avgiftsrådgivning	9	70
Andre tjenester utover revisjon	134	167
Sum godtgjørelse til revisor	409	593

NOTE 6 - DRIFTSKOSTNADER

DRIFTSKOSTNADER	2017	2016
Prosjekter luftambulansetjenesten	20 469	23 676
Varekostnad	1 076	1 347
Lønnskostnad	74 776	89 160
Ordinære avskrivninger	5 848	9 341
Finanskostnader	56	41
Annen driftskostnad	173 350	146 536
Sum driftskostnader	275 575	270 101

NOTE 7 - FORDELING AV FELLESKOSTNADER

I forbindelse med overgangen fra medlemmer til ideelle givere i 2017 er det gjort en ny vurdering av allokering av felleskostnader til innsamling, formål og administrasjon. Sammenlignbare tall for 2016 er omarbeidet tilsvarende.

FELLESKOSTNADER BESTÅR AV FØLGENDE	2017	2016
Økonomi	7 133	9 625
Ledelse og kommunikasjon	17 180	28 543
Eiendomsdrift og administrasjon	6 943	7 411
Kvalitet og IT	7 795	19 038
Sum	39 051	64 617

FELLESKOSTNADER	Eiendomsdrift og administrasjon				Sum	Prosent
	Økonomi	Ledelse og kommunikasjon	og administrasjon	Kvalitet og IT		
Totalt	7 133	17 180	6 943	7 795	39 051	
Allokeres til anskaffelse av midler	1 400	2 883	1 639	2 237	8 159	20,9 %
Allokeres til formålet						
Innovasjon og utvikling	2 000	2 942	1 720	2 088	8 750	22,4 %
Implementering	903	1 328	776	943	3 950	10,1 %
Sikre best mulig utøvelse av tjenesten	1 342	1 973	1 154	1 402	5 871	15,0 %
Samfunns- og myndighetskontakt	706	1 038	606	736	3 086	7,9 %
Sikre kunnskap om og støtte til oppdraget	-	4 740	-	-	4 740	12,1 %
Sum	4 951	12 021	4 256	5 169	26 397	
Allokeres til administrasjon	782	2 276	1 048	389	4 495	11,5 %
Totalt	7 133	17 180	6 943	7 795	39 051	

I tillegg til felleskostnader allokert til administrasjonskostnader, kommer ikke-fordelbare kostnader til styre, revisjon og advokathonorar

NOTE 8 - KOSTNADER TIL ANSKAFFELSE AV MIDLER

Allokeres til innsamlinger	2017	2016
Private givere og bedrifter	69 389	42 429
Andel felles stabsfunksjoner	8 159	13 826
Sum kostnader	77 548	56 255

NOTE 9 - KOSTNADER TIL FORMÅLET

INNOVASJON OG UTVIKLING	2017	2016
Utviklingsprosjekter og LAT Lab	15 676	14 927
Hjerte- og hjerneprojektet	7 339	4 376
Forskning	17 728	19 544
Formål felles	20 274	6 246
Utviklingshelikopter	3 951	6 329
Andel felles stabsfunksjoner	8 750	13 791
Sum	73 718	65 213

Stiftelsen Norsk Luftambulanse

IMPLEMENTERING	2017	2016
Camp Torpomoen	24 390	24 919
Legebil	6 022	8 012
Beredskap	10 944	8 760
Andel felles stabsfunksjoner	3 950	6 216
Sum	45 306	47 907

SIKRE BEST MULIG UTØVELSE AV TJENESTEN	2017	2016
eAkutthjelper (eAK)	3 228	4 876
Kompetanse i akuttmedisin (KIA)	1 507	1 498
Tverrfaglig akuttmedisinsk samarbeid (TAS)	1 434	2 827
Utdanning	9 684	22 550
Ekstraberedskap	6 090	6 637
Andel felles stabsfunksjoner	5 870	9 226
Sum	27 813	47 614

SAMFUNNS- OG MYNDIGHETSKONTAKT	2017	2016
Samfunns- og myndighetskontant	5 242	2 450
Andel felles stabsfunksjoner	3 086	4 856
Sum	8 328	7 306

SIKRE KUNNSKAP OM OG STØTTE TIL VÅRT OPPDRAG I BEFOLKNINGEN	2017	2016
Medlemsfordeler	4 383	4 285
Formålsformidling	18 460	10 756
Magasinet	8 730	9 213
Andel felles stabsfunksjoner	4 740	9 280
Sum	36 313	33 534

NOTE 10 - VARIGE DRIFTSMIDLER

	Tomter *)			Totalt
	Biler	bygninger og annen fast eiendom	Driftsløse og øre og lignende	
Anskaffelseskost 01.01.17	28 127	92 222	44 013	164 361
Tilgang kjøpte driftsmidler	-	-	329	329
Avgang	-	-49 482	-233	-49 714
Anskaffelseskost 31.12.17	28 127	42 740	44 109	114 976
Akk.avskrivninger 01.01.17	-20 461	-49 642	-38 762	-108 865
Akk.avskrivninger solgte driftsmidler	-	-36 910	-165	-37 076
Akk.avskrivninger 31.12.17	-23 087	-14 115	-40 436	-77 637
Balanseført verdi 31.12.17	5 040	28 625	3 674	37 339
Årets avskrivninger	-2 626	-1 383	-1 839	-5 848

Økonomisk levetid	5-7 år	10-30 år	3-10 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær

* Tomter avskrives ikke

NOTE 11 - DATTERSELSKAP

SELSKAP	Anskaffelses-tidspunkt	Eierandel	Anskaffelses-kost	Innskutt kapital	Bokført verdi pr. 31.12
NLA Solutions AS (tidl. NLA Holding AS)	2004	100 %	49 148	-	49 148
Norsk Luftambulanse AS	2015	100 %	80 894	279 600	360 494
Sum			130 042	279 600	409 642

Det er ikke utarbeidet et konsolidert aktivitetsbasert regnskap da datterselskapene benytter andre regnskapsprinsipper enn Stiftelsen Norsk Luftambulanse. Ordinært konsernregnskap etter art for Stiftelsen Norsk Luftambulanse konsern er tilgjengelig ved henvendelse til Stiftelsens hovedkontor i Holterveien 24 i Drøbak.

NOTE 12 - INVESTERING I AKSJER

	Eierandel	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
Ambulanseforum AS	41 %	454	454

NOTE 13 - BUNDENE MIDLER

AV BANKINNSKJUDDENE UTGJØR BUNDENE MIDLER:	2017	2016
Skattetrekksmidler	2 880	4 596

NOTE 14 - FORMÅLSKAPITAL

	Grunnkapital	Øremerkede midler	Annen formåls- kapital	Sum
Formålskapital pr 01.01.2017	510		508 229	508 739
Sammenslåing med Marit Ribes minnefond	411	586	-	996
Årets resultat			74 895	74 895
Formålskapital (formålskapital) pr 31.12.17	921	586	583 124	584 630

NOTE 15 - GARANTI OG SIKKERHETS-STILLELSER

Type sikkerhetsstillelse	Vedr. forhold	Eksponering
Letter of Comfort	Anskaffelser anbudskontrakt 2018-24	-
Selvskyldnerkausjon	Finansiell lease av helikopter	215 416 470
Pant 1. prioritet	Vedr. kassekreditt og garantier utstedt av DNB for datterselskaper	20 000 000
Selvskyldnerkausjon	Nedbetalingslån NOK 60.000.000	60 000 000
Garanti	Garanti Scandinavian Airlines	100 000
Sum		295 516 470

NOTE 16 - AKTIVITESBASERT REGNSKAP

Aktivitetsbasert regnskap ble avlagt første gang i 2008.

Tabellen under viser andel totale kostnader til formålsutøvelse for de siste fem årene:

KOSTNADER TIL FORMÅLET	2017*	2016*	2015	2014	2013
Sum forbrukte midler	69,5 %	75,5 %	69,4 %	73,9 %	72,5 %
Innsamlingsprosent	70,0 %	79,1 %	73,5 %	77,6 %	77,6 %
Administrasjonsprosent	2,4 %	3,5 %	6,0 %	4,6 %	5,1 %

* Allokeringssprinsipper er endret fra og med 2017, samt omarbeidet for 2016. De gir således ikke direkte sammenlignbare tall med tidligere år.

Resultatregnskap 1.1.-31.12.

(beløp i 1 000 kr.)	Note	2017	2016
Driftsinntekter			
Innsamlede midler	1	258 069	256 161
Andre driftsinntekter	1	435 051	454 408
Sum driftsinntekter		693 120	710 569
Driftskostnader			
Varekostnad		1 945	4 498
Lønnskostnad	2, 11	311 666	295 633
Ordinære avskrivninger	3	43 161	45 721
Annen driftskostnad	4	300 070	272 096
Sum driftskostnader		656 843	617 948
Driftsresultat		36 277	92 621
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt		1 172	751
Annen finansinntekt		1 695	3 811
Rentekostnad		-18 431	-12 639
Annen finanskostnad		-3 322	-4 642
Netto finansposter		-18 887	-12 719
Ordinært resultat før skatt		17 391	79 902
Skattekostnad			
Skattekostnad	6	1 285	1 936
Årsresultat		16 106	77 966

Balanse per 31.12

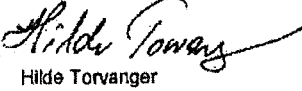

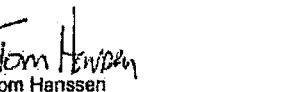
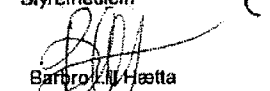
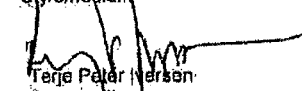
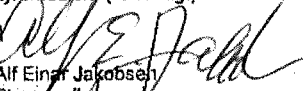

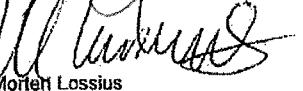
(Beløp i 1 000 kr.)	Note	2017	2016
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	6	3 944	3 299
Sum immaterielle eiendeler		3 944	3 299
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3	82 358	82 131
Helikopter	3	496 155	514 098
Biler	3	14 195	18 751
Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner o l	3	4 213	5 815
Anlegg under utførelse	3	25 986	5 524
Sum varige driftsmidler		622 907	626 320
Finansielle anleggsmidler			
Investering i aksjer og andeler	7	604	604
Pensjonsmidler	11	29 613	24 700
Langsiktig forskuddsbetalt kostnad		16 533	20 670
Sum finansielle anleggsmidler		46 750	45 974
Sum anleggsmidler		673 601	675 593
OMLØPSMIDLER			
Varer			
Varer	8	8 698	9 422
Fordringer			
Kundefordringer		39 901	20 776
Andre fordringer	15	127 163	114 525
Sum fordringer		167 063	135 301
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	9	324 179	280 852
Sum likvide midler		324 179	280 852
Sum omløpsmidler		499 940	425 574
SUM EIENDELER		1 173 541	1 101 167

Balanse per 31.12

(Beløp i 1 000 kr.)	Note	2017	2016
Egenkapital			
Grunnkapital	10	921	510
Sum Innskutt egenkapital		921	510
Annen egenkapital			
Annen egenkapital	10	580 939	559 269
Sum opptjent egenkapital		580 939	559 269
Sum egenkapital		581 859	559 779
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Utsatt skatt		5 911	3 979
Sum avsetning for forpliktelser		5 911	3 979
Annen langsiktig gjeld			
Langsiktig gjeld	12	428 054	407 931
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		30 879	29 521
Skyldig offentlige avgifter		22 579	19 887
Annen kortsiktig gjeld	16	104 259	80 070
Sum kortsiktig gjeld		157 717	129 479
Sum gjeld		591 682	541 388
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		1 173 541	1 101 167

10. april 2018

I styret for Stiftelsen Norsk Luftambulans

 Knut Oscar Fleten Styreleder	 Hilde Torvanger Nestleder	 Randi Johannessen Buckley Styremedlem (ans.valgt)
 Per Skaugen Bleikella Styremedlem	 Unni Grøte Aaresveit Styremedlem	 Tom Hanssen Styremedlem (ans.valgt)
 Barbro Liljeblatta Styremedlem	 Terje Patar Hansen Styremedlem	 Alf Einar Jakobsen Styremedlem
 Olav Røise Styremedlem		 Hans Morten Lossius Gen. sekretær

Kontantstrømoppstilling

(Beløp i 1 000 kr.)	Note	2017	2016
Ordinært resultat før skatt		17 391	79 902
Gevinst ved salg av anleggsmidler		-	-501
Ordinære avskrivninger	3	43 161	45 721
Endringer i varelager		723	31
Endring i kundefordringer		-19 125	1 971
Endring i leverandørgjeld		1 357	-5 120
Forskjeller mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordningene	11	-5 588	-5 281
Endringer i andre tidsavgrensninger		10 484	-65 360
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		48 404	51 364
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		334	8 397
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	3	-25 534	-3 646
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-25 200	4 750
Utbetaling/Innbetaling ved endring i langsiktig gjeld		20 123	-33 659
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		20 123	-33 659
Netto endring i likvider eks valutakursendringer		41 870	23 659
Endring i likvide midler som følge av valutakursendringer		1 457	-1 204
Bankinnskudd, kontantekvivalenter og lignende pr 1.1.		280 852	258 397
Bankinnskudd, kontantekvivalenter og lignende pr 31.12		324 179	280 852

Bankinnskudd, kontantekvivalenter og lignende omfatter bankinnskudd, kontanter og lignende

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk. Stiftelsen Norsk Luftambulansse benytter regnskapsstandard for ideelle organisasjoner. Dette innebærer at Stiftelsen Norsk Luftambulansse presenterer resultatregnskapet klassifisert basert på aktivitet fremfor art. Enkelte kostnadsarter opplyses likevel i note.

INNETKTSFØRINGSPRINSIPPER

Inntekter knyttet til kontrakter vedrørende drift av baser og helsetjenester regnskapsføres over kontraktsperioden og i takt med de utførte tjenester.

Stiftelsens største inntektskilde var frem til november 2016 innbetalinger fra støttemedlemmer. Medlemsfordelene anses å være så små at innbetalingene fra medlemmene i sin helhet er å anse som gaver. Innbetalingene fra Støttemedlemmene inntektsføres når disse mottas. Fra november 2016 blir støttemedlemsskap ikke fornyet og innbetalinger defineres som rene ideelle gaver. Alle gaver inntektsføres når disse mottas.

Arv og gaver inntektsføres når disse mottas, med unntak av mottak av midler som er øremerket særskilte tiltak. Disse avsettes i balansen som en forpliktelse inntil disse benyttes til det øremerkede tiltaket.

Inntekter fra sponsorer inntektsføres når avtalen er inngått og periodiseres over avtalens løpetid.

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrukket av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmidlet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlenes kostpris og avskrives i takt med disse. Utskiftning av hele driftsmidler blir balanseført.

Leieavtaler vurderes som finansiell eller operasjonell leasing etter en konkret vurdering av den enkelte avtale. Finansielle leieavtaler kjennetegnes ved at leietaker overtar det vesentlige av risiko og kontroll knyttet til leieobjektet. Finansielle leieavtaler balanseføres og avskrives over leieperioden, renteelementet i leiekostnaden klassifiseres som finanskostnad. For operasjonelle leieavtaler beholder utleier det vesentlige av risiko og kontroll knyttet til leieobjektet. Operasjonelle leieavtaler kostnadsføres over leieperioden.

DATTERSELSKAP/TILKNYTTET SELSKAP

Investering i datterselskapene NLA Solutions AS og Norsk Luftambulansse AS er vurdert etter historisk kost-metoden. Investering i tilknyttet selskap Ambulanseforum AS regnskapsføres etter kostmetoden. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

VAREBEHOLDNINGER

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning for forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på krav.

KORTSIKTIGE Plasseringer

Kortsiktige plasseringer (pengemarkedsfond) verdsettes til virkelig verdi på balansedagen iht. regnskapslovens § 5-8. Avkastningen inntektsføres som annen finansinntekt.

PENSJONER

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening og er videre basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang, osv. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner som skyldes endringer i og avvik fra beregningsforutsetningene (estimatendringer og -avvik) fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

BRUK AV ESTIMATER

Ledelsen benytter estimater og forutsetninger som påvirker resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid dersom de har levetid utover 3 år. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives over resterende økonomisk levetid. Transaksjoner bokført i NLA AS' danske filial tas inn i årsregnskapet til snittkurs for resultatpostene og til balansedagens kurs for balansepostene.

SKATT

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med skattesatsen ved utgangen av regnskapsåret (24/23 % per 31.12.16/17) på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Stiftelsen Norsk Luftambulans - konsern

Alle beløp vises i 1 000 kr (dersom ikke annet er angitt)

NOTE 1 - DRIFTSINNEKTER

DRIFTSINNEKTER	2017	2016
Innsamlende midler	258 069	256 161
Luftambulansoppdrag	382 843	392 062
Refusjon merverdiavgift	13 136	15 427
Tilskudd fra spilleoverskudd Norsk Tipping	33 645	27 929
Øvrige inntekter	5 427	18 990
Sum	693 120	710 569

Stiftelsen Norsk Luftambulans har fått refundert merverdiavgift og mottatt tilskudd fra spilleoverskudd Norsk Tipping i 2016 og 2017. Dette har i 2016 presentert som kostnadsreduksjon i konsernregnskapet. I 2017 er det benyttet en bruttopresentasjon og 2016-tall er omarbeidet tilsvarende.

NOTE 2 - LØNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE OG LÅN TIL ANSATTE

LØNSKOSTNADER	2017	2016
Lønninger	219 874	227 906
Arbeidsgiveravgift	31 560	33 847
Pensjonskostnader	46 469	21 935
Andre ytelser	13 763	11 946
Sum	311 666	295 633

Gjennomsnittlig antall årsverk	221	231
--------------------------------	-----	-----

GODTGJØRELSE TIL LEDENDE PERSONER	Lønn	Pensjonspremie	Annen godtgjørelse
Generalsekretær	1 560	168	117
Styret i Stiftelsen Norsk Luftambulans	936		

Styreleders godtgjørelse for 2017 utgjorde 157 500 kroner.

Det er ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for generalsekretæren, styremedlemmer, ansatte eller andre nærstående parter.

GODTGJØRELSE TIL REVISOR	2017	2016
Ordinært revisjonshonorar	579	562
Andre attestasjonstjenester	24	155
Skatte-/avgiftsrådgivning	18	56
Annen bistand	457	468
Sum godtgjørelse til revisor	1 078	1 241

Honorarene er oppgitt eks. mva.

NOTE 3 - VARIGE DRIFTSMIDLER

	Tomter *), bygninger og annen fast eiendom	Helikoptre	Biler	Driftsløsøre	Anlegg under utførelse	Totalt
Anskaffelseskost 01.01	132 776	742 606	53 215	47 251	5 524	981 373
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	3 994	721	357	20 462	25 534
Avgang	2 931	0	22	233	0	3 186
Anskaffelseskost 31.12	129 845	746 600	53 914	47 375	25 986	1 003 720
Akk.avskrivninger 31.12	47 487	250 445	39 720	43 162	0	380 814
Balanseført verdi 31.12	82 358	496 155	14 195	4 213	25 986	622 907

Årets avskrivninger	2 819	33 152	5 144	2 046	0	43 161
---------------------	-------	--------	-------	-------	---	--------

Økonomisk levetid	10-30 år	10-24 år	5-7 år	3-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen	

*) Tomter avskrives ikke

NOTE 4 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER

ANDRE DRIFTSKOSTNADER	2017	2016
Leiekostnader	16 867	14 738
Forsikring, drift og vedlikehold av helikoptre	68 122	78 005
IT-kostnader, telefon	12 140	7 249
Utstyr og materiell	10 816	10 944
Konsulentonorarer	73 963	64 349
Porto, trykksaker	22 413	19 163
Reisekostnader	23 454	25 269
Øvrige kostnader	72 296	52 377
Sum	300 070	272 096

NOTE 5 - DATTERSELSKAP

Selskap	Anskaffelses- tidspunkt	Eierandel	Anskaffelses- kost	Innskutt kapital	Bokført verdi pr. 31.12
NLA Solutions AS	2004	100 %	49 148		49 148
Norsk Luftambulans AS	2015	100 %	80 894	279 600	360 494
Nordic Air Ambulance A/S*		100 %	12 569		12 569
Sum			142 611	279 600	422 211

* Nordic Air Ambulance A/S er eiet av Norsk Luftambulans AS og er således et datterdatterselskap. Det er gjort kapitalinnskudd i Norsk Luftambulans AS på MNOK 29,6 i 2017.

NOTE 6 - SKATT

Morselskapets virksomhet er ikke skattepliktig. Alle beløp i denne noten vedrører derfor øvrige konsernselskap.

ÅRETS SKATTEKOSTNAD FREMKOMMER SOM FØLGER:	2017	2016
Betalbar skatt	-	-
For mye (lite) avsatt tidligere år	-40	162
Årets effekt av endret skattesats	171	137
Endring utsatt skatt	1 154	1 636
Årets totale skattekostnad på ordinært resultat	1 285	1 936

ÅRETS BETALBARE SKATT FREMKOMMER SOM FØLGER	2017	2016
Resultat før skatt	17 391	79 902
Permanente forskjeller	-40 780	-36 782
Endring i midlertidige forskjeller	-6 510	-16 414
Benyttet fremførbart underskudd	-2 866	-5 697
Rentefradragsbegrensning	12 351	3 990
Grunnlag betalbar skatt	-22 775	-6 490
Skatt, 24%, som utgjør årets betalbare skatt	0	0

OVERSIKT OVER MIDLERTIDIGE FORSKJELLER	2017	2016
Driftsmidler	186 584	166 745
Kundefordringer	-219	620
Varelager	-	-
Pensjonsforpliktelse/-midler	29 613	24 700
Regnskapsmessig avsetning	12 031	16 168
Gevinst- og tapskonto	8 727	17 511
Sum MF ekskl. underskudd til fremføring	241 812	223 681
Underskudd til fremføring	-250 961	-226 138
Sum MF inkl. underskudd til fremføring	-9 149	-2 457

Utsatt skatt (Danmark)	5 911	3 979
Utsatt skatt (Norge)	-3 944	-3 299

Utsatt skattefordel/skatt vedrører ulike skatteregimer og er derfor presentert separat.

NOTE 7 - AKSJER I ANDRE SELSKAPER

SELSKAP	Eierandel	Anskaffelses- verdi	Balanseført verdi	Eier Stiftelsen Norsk Luftambulanse 150 Norsk Luftambulanse AS
Ambulanseforum AS	41 %	454	454	
Torpomoen Drift AS	10 %	150	150	
Sum		604	604	

Aksjene bokføres etter kostmetoden.

NOTE 8 - VARER

VARER	2017	2016
Innkjøpte varer for videresalg	53	294
Driftsrelaterte varelager	8 645	9 128
Sum	8 698	9 422

NOTE 9 - BUNDNE MIDLER

AV BANKINNSKUDDENE UTGJØR BUNDNE MIDLER:	2017	2016
Skattetrekkmidler	12 646	13 077

NOTE 10 - EGENKAPITAL

	Grunnkapital	Annen EK	Sum
Egenkapital pr 01.01.16	510	483 680	484 190
Omregningsdifferanse knyttet til valuta i NAA A/S og NLA AS' danske filial	-	-1 826	-1 826
Årets resultat	-	77 966	77 966
Regulering av sikringsinstrumenter ført mot EK	-	-551	-551
Egenkapital pr 31.12.16	510	559 269	559 779
Egenkapital pr 01.01.17	510	559 269	559 779
Omregningsdifferanse knyttet til valuta i NAA A/S og NLA AS' danske filial	-	5 485	5 485
Sammenslåing med Marit Ribes minnefond	411	-	411
Årets resultat	-	16 106	16 106
Regulering av sikringsinstrumenter ført mot EK	-	78	78
Egenkapital pr 31.12.17	921	580 939	581 859

NOTE 11 - PENSJONER

Utvalgte konsernselskap er pliktig å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene i denne lov.

Norsk Luftambulanse AS har frem til 01.12.16 hatt ytelsesordning (en sikret og en usikret ordning) som har gitt rett til fremtidige ytelser. Ytelsesordningene ble sagt opp med virkning fra 01.12.16 for de ansatte med stillinger som ikke medfører særaldersgrense i selskapet. Fra samme dato er de nevnte ansatte overført til en hybridordning. Forpliktelsene knyttet til den sikrede ordningen er dekket gjennom forsikringsselskapet.

NETTO PENSJONSKOSTNAD	2017	2016
Årets opptjente pensjonsrettigheter	6 961	19 363
Rentekostnad på opptjente pensjonsrettigheter	4 083	7 889
Avkastning på pensjonsmidler	-5 944	-7 953
Administrasjonskostnader	1 109	2 048
Resultatført actuarielt tap (gevinst)	2 905	6 651
Manglende administrasjonsreserve inkl. AGA	18 791	-
Resultatført virkning av planendring/oppgjør av ordning	-	-23 995
Arbeidsgiveravgift	876	3 010
Netto pensjonskostnad	28 781	7 013
Innskuddsbasert pensjonsordning		
Kostnadsført innskudd	17 689	3 107
ESTIMERTE PENSJONSMIDLER/FORPLIKTELSE	2017	2016
Estimert nåverdi av fremtidige pensjonsforpliktelser	177 843	153 133
Estimerte pensjonsmidler	-182 898	-156 066
Arbeidsgiveravgift	-713	-414
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-23 845	-21 354
Estimerte pensjonsmidler(-)/forpliktelse inkludert arbeidsgiveravgift	-29 613	-24 700

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	2,40 %	2,60 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,10 %	3,60 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %	2,50 %
Forventet pensjonsregulering	0,50 %	0,00 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,25 %
Forventet turnover	0,00 %	4,00 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %

Som erstatning for en tidligere avviklet AFP-ordning, er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

NOTE 12 - LEASINGFORPLIKTELSER

LANGSIKTIG GJELD LEASINGAVTALER		2017	2016
Lån I	LN-OOF	19 745 847	22 033 517
Lån II	LN-OOG	19 754 233	22 058 229
Lån III	LN-OOH	19 732 661	21 994 679
Lån IV	LN-OOM	19 903 768	20 300 203
Lån V	LN-OOJ	15 642 420	16 743 941
Lån VI*	LN-OOK	15 032 835	16 312 768
Lån VII	LN-OOC	16 598 712	18 334 201
Lån VIII	LN-OOD	16 598 712	18 334 201
Lån IX	LN-OOE	16 598 712	18 334 201
Lån X	LN-OOB	55 808 570	59 128 059
Lån XI	LN-OON	30 668 824	32 846 488
Lån XII	LN-OOS	63 034 249	64 685 388
Sum		309 119 543	331 105 875

Gjelden finansierer leasede driftsmidler som omtalt i note 3.

FORFALLSOVERSIKT	1 år	2-5 år	5 år +	
Lån I	1 175 847	-	-	LN-OOF
Lån II	1 184 233	-	-	LN-OOG
Lån III	1 162 661	-	-	LN-OOH
Lån IV	204 857	-	-	LN-OOM
Lån V	652 951	-	-	LN-OOJ
Lån VI	542 553	-	-	LN-OOK
Lån VII	1 777 332	1 680 119	-	LN-OOC
Lån VIII	1 777 332	1 680 119	-	LN-OOD
Lån IX	1 777 332	1 680 119	-	LN-OOE
Lån X	3 398 011	14 892 986	5 121 426	LN-OOB
Lån XI	908 000	-	-	LN-OON
Lån XII	3 317 000	13 120 000	-	LN-OOS
Sum	14 480 098	33 053 343	5 121 426	

Pantelånene er finansielle leasingavtaler på selskapets helikoptermateriell

Det er fra januar 2014 etablert rentesikringsprogram for pantelån I, II, III med en horisont på 54 mnd.

Det er fra september 2015 etablert et rentesikringsprogram for pantelån V og VI med en horisont på 32 mnd.

Det er fra juni 2016 etablert rentesikringsprogram for pantelån VII, VIII og IX med en horisont på 23 mnd.

Det er fra januar 2015 etablert et rentesikringsprogram for pantelån X med en horisont på 41 mnd.

MARKEDSVERDI RENTESIKRING	31.12.2017	31.12.2016
Avtalenummer		
2014010806709	-434 943	-1 155 082
2014121809494	-25 640	-22 858
2014121809590	-26 544	-23 683
2014121809667	-41 885	-48 377
2014121809732	-41 885	-48 377
2014121809847	-41 885	-48 377
2014121810080	-150 914	-186 145
Sum	-763 696	-1 532 899

Netto valutaeksposering knyttet til planlagt utskiftning av helikopterflåte er delvis sikret gjennom kjøp av valuta i spot- og terminmarkedet. Det er i januar 2017 etablert rentesikringsprogram for ca. 80 % av selskapets finansielle leasingavtaler knyttet til anskaffelse av nye helikoptre. Rentesikringsprogrammet har løpetid tilsvarende løpetiden i den nye kontrakten, dvs. 6 år fra sommeren 2018.

NOTE 13 - PANTSTILLELSE OG GARANTIER

PANT	2017	2016
DNB har pant i Stiftelsen Norsk Luftambulanses faste eiendom begrenset oppad til	20 000	20 000
Bokførte leasingforpliktelser	-	-
Bokførte verdier av eiendeler klassifisert som finansiell leasing	323 073	345 215

NOTE 14 - INNSAMLINGSKONTROLLEN

Stiftelsen Norsk Luftambulanse leverer aktivitetsbasert årsregnskap til Innsamlingskontrollen. For spesifikasjoner av poster i Stiftelsen Norsk Luftambulanse vises det til årsregnskapet for Stiftelsen Norsk Luftambulanse.

NOTE 15 - ANDRE FORDRINGER

ANDRE FORDRINGER	2017	2016
Forskudd helikopter	95 145	93 710
Oppgjørskonto merverdiavgift	603	5 707
Forskuddsbetalte kostnader	2 022	2 863
Forskudd leasingleie helikopter	1 254	1 284
Andre fordringer	28 138	10 960
Sum	127 163	114 525

NOTE 16 - ANNEN KORTSIKTIG GJELD

ANNEN KORTSIKTIG GJELD	2017	2016
Feriepenger	26 483	25 630
Uppjent inntekt	12 433	13 521
Lønn	6 843	9 385
Kortsiktig gjeld kredittinstitusjoner	8 823	7 997
Månedlige periodiseringer	3 938	5 683
Annen kortsiktig gjeld	45 739	17 854
Sum	104 259	80 070